

Vergaderjaar 2021–2022

24 587

Justitiële Inrichtingen

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 827

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 februari 2022

Op 31 januari jl. informeerde ik uw Kamer over de coronabesmettingen binnen de justitiële inrichtingen en over de situatie met betrekking tot de bedrijfsvoering, leefbaarheid en de capaciteit binnen het gevangeniswezen (Kamerstukken 24 587 en 25 295, nr. 825). Ook lichtte ik toe welke versoepelingen DJI heeft doorgevoerd naar aanleiding van de persconferenties van 14 en 25 januari 2022.

Met deze brief informeer ik u over de huidige situatie en over de gefaseerde versoepeling van de maatregelen die de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) zal doorvoeren. Tevens doe ik het verzoek van uw vaste Commissie van Justitie en Veiligheid van 16 februari jl. gestand. Hierin wordt verzocht uw Kamer regelmatig en wanneer daartoe aanleiding is te informeren over de ontwikkelingen rondom de coronamaatregelen in het gevangeniswezen.

Situatie in de inrichtingen

Er is momenteel sprake van 192 besmettingen onder gedetineerden binnen het gevangeniswezen (peildatum 23 februari 2022). Binnen de forensische zorg en justitiële jeugdinrichtingen zijn 2 besmettingen gemeld.

Coronamaatregelen DJI

DJI voert binnen de justitiële inrichtingen een gefaseerde versoepeling door van de maatregelen. Deze fasering is van belang om een balans te houden tussen aan de ene kant het volgen van de versoepelingen die binnen de maatschappij zijn doorgevoerd, en aan de andere kant de realiteit dat DJI nog kampt met een hoog ziekteverzuim onder het personeel en besmettingen onder justitiabelen. Hierdoor staan de personeelsbezetting, de bedrijfsvoering en de capaciteit nog onder druk. DJI gaat daarom in drie stappen «open».

Stap 1: 18 februari 2022

In lijn met de landelijke versoepelingen heeft DJI op 18 februari reeds een aantal versoepelingen doorgevoerd:

Verlof en bezoek

- Voor bezoek aan justitiabelen wordt geen maximaal aantal bezoekers meer gehanteerd, mits de 1,5 meter gehandhaafd kan worden;
- verloven kunnen doorgang vinden met inachtneming van de algemene basismaatregelen zoals handen wassen en ventileren. Bij terugkeer wordt een (zelf)test aangeboden op dag drie en vijf;
- na langdurend verlof binnen het gevangeniswezen hoeft een justitiabele niet langer in quarantaine bij terugkeer. Wel wordt een (zelf)test aangeboden bij binnenkomst en op dag drie en vijf.

Stap 2: 28 februari 2022

Op deze datum zijn ook de volgende maatregelen versoepeld:

Aanpassing quarantainebeleid voor justitiabelen

Voor justitiabelen geldt dat enkel positief geteste justitiabelen in isolatie gaan en alle afdelingscontacten van een positief getest persoon worden getest. Negatief geteste contacten hoeven niet langer in quarantaine, maar dragen gedurende vijf dagen een medisch mondkapje. Op dag vijf, of bij klachten, wordt een test afgenomen.

Isolatieperiode positief geteste personen

De isolatieperiode voor positief geteste personen (personeel én justitiabelen) wordt verkort van zeven naar vijf dagen, mits de persoon in kwestie tenminste 24 uur klachtenvrij is.

Advies 1,5 meter afstand en/of gebruik mondkapjes

De verplichte 1,5 meter vervalt, hiervoor in de plaats komt een dringend advies. De directeur behoudt de optie het gebruik van mondkapjes op bepaalde locaties of in specifieke situaties verplicht te stellen. Daar waar het houden van afstand niet mogelijk is wordt geadviseerd een mondkapje te dragen. Voor (kwetsbare) justitiabelen blijven mondkapjes beschikbaar. Tijdens vervoer blijft het dragen van een mondkapje wel verplicht.

Bezoek zonder toezicht (bzt)

Voor bezoek zonder toezicht moet de bezoeker voldoen aan één van de volgende voorwaarden:

- minder dan 8 weken geleden een corona-infectie doorgemaakt of,
- meer dan 1 week geleden een boostervaccinatie ontvangen, of
- een bewijs van een negatieve PCR-test van maximaal 48 uur oud of een antigeensneltest van maximaal 24 uur oud.

Stap 3: 15 maart 2022

Indien door de voorgaande stap het aantal besmettingen niet zodanig toeneemt dat de reguliere bedrijfsvoering in gevaar komt, kunnen ook de resterende coronamaatregelen worden losgelaten:

Verwijderen plexiglas bij bezoek

Het reguliere bezoek kan weer zonder plexiglas plaatsvinden. Indien de inrichting dit nodig acht kan aan bezoek en justitiabele worden gevraagd een mondkapje te dragen. DJI heeft de mogelijkheid om in individuele gevallen, op basis van ongewenst gedrag (bijvoorbeeld een positieve urinecontrole), als strafmaatregel bezoek achter glas te laten ontvangen.

Aanpassing inkomstenprocedure gevangeniswezen

De inkomstenprocedure vervalt. Dat wil zeggen dat nieuwe justitiabelen niet meer vijf dagen in isolatie hoeven voordat zij samen worden geplaatst. Ook kunnen ze direct deelnemen aan het reguliere dagprogramma. Nieuwe inkomsten worden nog getest op de eerste en de derde dag. Tot de vijfde dag wordt gemonitord op klachten.

Zelfmelders en arrestanten¹

DJI heeft in december besloten voorlopig geen oproepen te versturen aan volwassen personen die de tenuitvoerlegging van hun straf op dit moment in vrijheid afwachten, de zogenaamde «zelfmelders». Op 1 maart wordt het oproepen van zelfmelders weer hervat, te starten met de zelfmelders van wie eerder de uitnodiging werd ingetrokken. Gezien de standaard oproeptermijn van vier weken zullen de eerste zelfmelders vanaf eind maart weer instromen.

In januari 2021 is de instroom van zogenaamde arrestanten, personen met een openstaande (vervangende) vrijheidsstraf die door de politie zijn aangehouden, op verzoek van DJI verminderd. De politie zet tijdelijk geen actieve opsporing in naar personen die een dergelijke vrijheidsstraf moeten uitzitten. Door de aanpassing van de inkomstenprocedure en van het quarantainebeleid voor justitiabelen komen naar verwachting weer meer plaatsen beschikbaar voor deze groep. Hierdoor kan de instroom van nieuwe arrestanten in overleg met de politie geleidelijk worden vergroot.

Resterende maatregelen bezoek (o.a. bezoek zonder toezicht) en verlof

De resterende maatregelen betreffende bezoek en verlof vervallen. Ambtelijk bezoek kan weer fysiek plaatsvinden en ook de (zelf)test na verlof verdwijnt.

Slotopmerking

Met het versoepelen van de maatregelen lijkt een eind te zijn gekomen aan een moeilijke periode voor zowel justitiabelen als medewerkers van DJI. Ik besef dat het ook een zware periode is geweest voor de familieleden en naasten van justitiabelen en ik realiseer mij dat het ook veel van hen heeft gevraagd. Ik spreek mijn grote waardering uit voor de wijze waarop zij allen hebben meegewerkt aan de maatregelen die noodzakelijk waren om het virus zoveel mogelijk buiten de justitiële inrichtingen te houden.

De Minister voor Rechtsbescherming,
F.M. Weerwind.M. Weerwind

¹ Zie voor meer informatie brief Coronamaatregelen en capaciteit gevangeniswezen van 31 januari en de brief Coronamaatregelen en capaciteit gevangeniswezen van 22 december 2021.